

Organisatie crisisbeheer België en Nederland

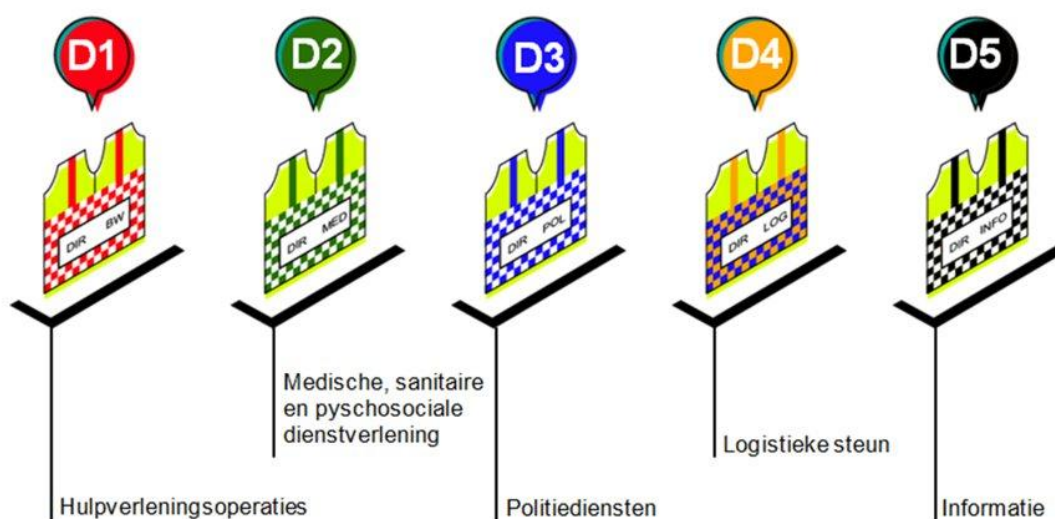
Organisatie België

België kent volgende opschalingsstructuur:

- Operationele coördinatie onder leiding van de Directeur-Commandopost Operaties (Dir-CP-Ops).
- Gemeentelijke fase onder leiding van de burgemeester.
- Provinciale fase onder leiding van de gouverneur.
- Federale fase onder leiding van de minister van Binnenlandse Zaken.

Het operationeel beheer (focus op de bron van de noodsituatie) gebeurt in de Commandopost-Operaties (CP-Ops), de beleidsbeslissingen worden genomen in het (gemeentelijk of provinciaal) coördinatieteam (CC).

Zowel in de CP-Ops als in het CC zitten vertegenwoordigers van de 5 disciplines.

Bron: Nationaal Crisiscentrum

Voor meer informatie over de verschillende disciplines: <https://crisiscentrum.be/nl/wat-doen-overheden/crisisbeheer/organisatie-een-noodsituatie>.

Voor meer informatie over de opschalingsstructuren in België:

- <https://crisiscentrum.be/nl/wat-doen-overheden/crisisbeheer/coördinatie-van-de-noodsituatie>
- <https://crisiscentrum.be/nl/wat-doen-overheden/crisisbeheer/het-terrein-van-een-noodsituatie>

Organisatie in Nederland

Nederland kent de opschaling naar crisisteams met een coördinatie niveau; GRIP (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure):

- GRIP 1, als er coördinatie van de hulpverleningsdiensten nodig is op de plaats van het incident.
- GRIP 2, onder leiding van een operationeel leider, als er ook een inzet van hulpverleningsdiensten buiten de plaats van het incident nodig is.
- GRIP 3, onder leiding van de burgemeester, als er bestuurlijke maatregelen op gemeentelijk niveau genomen moeten worden.
- GRIP 4, onder leiding van de voorzitter van de veiligheidsregio, zodra een incident meer dan twee gemeenten bestrijkt.
- GRIP 5, onder leiding van de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's, zodra een ramp of crisis zich uitstrekt over meer dan één veiligheidsregio,

Voor meer informatie over de kolommen en GRIP-structuur in Nederland: <https://nipv.nl/wp-content/uploads/2022/05/20171031-IFV-Basisinformatie-Regionale-crisisbeheersing.pdf>

Schematisch België / Nederland

In onderstaand schema wordt de Belgische opschalingsstructuur vergeleken met de Nederlandse opschalingsstructuur.

BELGIE					NEDERLAND
Fase	Teams	Communicatie	Communicatie	Teams	Fase
Motorkapoverleg	Hulpdiensten op plaats incident	Niet voorzien	Voorlichter Veiligheidsregio		GRIP 0
Operationele coördinatie	CP-Ops	Gemeentelijke D5 (DIR-Info)	COPI adviseur	COPI	GRIP 1
Operationele coördinatie	CP-Ops	Gemeentelijke D5	Communicatie verantwoordelijke ROT	(COPI +) ROT	GRIP 2
Gemeentelijke fase	CP-Ops + CC-Gem	Gemeentelijke D5	Communicatie verantwoordelijke ROT	(COPI +) (ROT +) GBT	GRIP 3
Provinciale fase	CP-Ops +CC- Prov	Provinciale D5	Communicatie verantwoordelijke ROT	(COPI +) (ROT+) RBT	GRIP 4
Federale fase	CP-Ops +CC	Nationale D5			GRIP 5

Afstemmingslijnen bij ramp/crisis/noodsituatie tussen de Federale Diensten van de gouverneurs van West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg en Luik en de veiligheidsregio's Zeeland, Midden- en West-Brabant, Brabant-Zuidoost, Limburg-Noord en Zuid-Limburg

Doel van de afstemmingslijnen

- In een ramp/crisis/noodsituatie met impact over de landsgrens snel de verantwoordelijke communicatie kunnen contacteren om zodoende de informatie af te stemmen.
- Het beschikken over een aanspreekpunt (informeel contactpunt) over de grens om zich (proactief) te informeren over een (mogelijk) incident. Zodoende kan de burger (en de media) op een correcte manier worden geïnformeerd.

Uitgangspunten

- Het gaat om afstemmingslijnen, NIET om alarmeringskanalen.
- Het gaat om het afstemmen van de informatie/communicatie, NIET om het uniformiseren of het laten valideren van de informatie.
- Elkaar (persoonlijk) kennen is de basis voor een goede samenwerking. Wanneer er behoefte is aan informeren of afstemmen, kunnen de communicatieverantwoordelijken (gemeente, veiligheidsregio, federale diensten van de gouverneur, hulpverleningszones, ...) contact opnemen met elkaar.
- Binnen de verschillende crisisorganisaties blijven de eigen, regionale werkprocessen steeds van toepassing. Dat wil zeggen dat het contact met het buurland vanuit de betreffende crisisteams steeds verloopt via de betrokken gemeente (in het eigen land).

Afstemmingslijnen crisiscommunicatie tijdens een ramp/crisis/noodsituatie

Hoe deze afstemming concreet verloopt (tussen wie, via welke kanalen) wordt bilateraal afgesproken tussen de federale diensten van de gouverneurs en de veiligheidsregio's. Voor federale diensten van de gouverneur/veiligheidsregio's die grenzen aan meerdere grensoverschrijdende veiligheidsregio's/federale diensten van de gouverneur, kunnen ook gezamenlijke bilaterale afspraken gemaakt worden.

Tips bij eerste contactname in het raam van afstemming

Bij de eerste afstemming in het kader van een ramp/crisis/noodsituatie kunnen volgende zaken mogelijk besproken worden:

- Wat is er gebeurd?
- Waar is het gebeurd?
- Wat zijn de schadelijke gevolgen?
- Is er een crisisteam actief? Is er een fase/GRIP afgekondigd?
- Wat zijn de officiële communicatiekanalen (website, sociale media...)?

- Wie zijn de contactpersonen en wat zijn de contactgegevens:
 - Communicatieverantwoordelijke voor het afstemmen van de communicatie.
 - Contactpersoon voor de media.
 - Contact center voor de bevolking.
- Bepaal tijdstip voor een later overleg/afstemming.

Tijdens de noodsituatie

- Stuur de omgevingsanalyse (zijn er vragen van burgers en/of journalisten, leeft het in de (sociale) media, wat is de reactie van de burgers, ...) en de communicatieberichten (bijv. persbericht, alarmeringen aan de bevolking, ...) steeds door naar de betrokken communicatieverantwoordelijken.
- Indien nodig, stem de communicatie af.
- Vraag hen, indien nodig, om de communicatieboodschappen te versterken.

Verbinding crisisteams grensoverschrijdend (liaisons)

Inleiding

GROS staat voor de grensoverschrijdende samenwerking tussen België en Nederland. Samenwerking tijdens een (dreigend) incident in het grensgebied is van groot belang. Een incident houdt zich immers niet aan (lands)grenzen.

Aanleiding

Bij een (dreigend) grensoverschrijdend incident is het van belang dat, na eventuele alarmering en mogelijke opschaling door de meldkamers, de informatie-uitwisseling direct gaat plaatsvinden zodat de aanpak en werkwijze van het bestrijden van het incident efficiënt op elkaar worden afgestemd.

Telefonisch afstemmen is in veel gevallen afdoende. Bij bepaalde incidenten is er echter behoefte aan meer dan telefonisch contact. Fysieke aanwezigheid in het crisisteam van het buurland is dan wenselijker omdat de informatie-uitwisseling op proactieve wijze kan gebeuren en meteen duiding aan de informatie kan worden gegeven. Ook de context, sfeer en het proces zijn belangrijke punten om zo goed de verbinding te kunnen leggen tussen beide organisaties. Een liaison is de functionaris die dit tot stand kan brengen.

Alarmering liaison GROS

Hoe deze alarmering concreet verloopt (tussen wie, via welke kanalen) wordt bilateraal afgesproken tussen de federale diensten van de gouverneurs en de veiligheidsregio's. Voor federale diensten van de gouverneur/veiligheidsregio's die grenzen aan meerdere grensoverschrijdende veiligheidsregio's/federale diensten van de gouverneur, kunnen ook gezamenlijke bilaterale afspraken gemaakt worden.

Invulling functie liaison GROS

Door wie deze functie concreet ingevuld wordt, wordt bilateraal afgesproken tussen de federale diensten van de gouverneurs en de veiligheidsregio's. Voor federale diensten van de gouverneur/veiligheidsregio's die grenzen aan meerdere grensoverschrijdende veiligheidsregio's/federale diensten van de gouverneur, kunnen ook gezamenlijke bilaterale afspraken gemaakt worden.